

**Školitelský posudek na magisterskou diplomovou práci Evy Černotíkové, Bc.:
Molekulární fylogeneza vybraných druhů rybích hlístic podřádu Spirurina na bázi SSU
rRNA genů**

Klasifikační systémy a úvahy o fylogenetických vztazích u hlístic eizopasících v obratlovcích vycházely téměř vždy z morfologických a biologických studií těchto parazitů. I když v poslední době jsou snahy o vytvoření systému hlístic založeného na molekulárních studiích, naprostá většina dosavadních údajů v tomto směru se vztahuje k volně žijícím hlisticím a parazitům rostlin, zatímco parazitické hlístice obratlovců byly dosud značně opomíjeny. To se týká i zástupců obsáhlého řádu Spirurida, včetně medicinsky a ekonomicky významné nadčeledi Dracunculoidea.

Záměrem této magisterské práce bylo provedení fylogenetické analýzy založené na porovnání sekvencí genů pro malou podjednotku ribozomální RNA u vybraných druhů nalezejících hlavně k čeledím Cystidicolidae, Philometridae a Rhabdochonidae z řádu Spirurida, a pro vyjasnění širších fylogenetických vztahů případně i zástupců dalších řádů, téměř výlučně parazitů ryb. Vzhledem k tomu, že obdobná studia u spirurinních a dalších druhů vyšetřovaných hlistic nebyla zatím prováděna, je možné tuto práci považovat za průkopnickou, velmi aktuální a důležitou jak z teoretického, tak i praktického hlediska.

Předložená diplomová práce shrnující výsledky tohoto studia byla kandidátkou zpracována velmi pečlivě a jistě bude sloužit jako základ pro přípravu rukopisu pro zveřejnění v některém význačném parazitologickém periodiku. Na základě studia četných, často unikátních materiálů hlistic ryb z různých geografických oblastí byly získány pozoruhodné výsledky fylogenetických vztahů hlavně spirurinních hlistic a jejich pozice v celkovém systému hlistic, které v některých případech podstatně mění dosavadní představy o příbuzenských vztazích u těchto parazitů a budou jistě sloužit jako podklady pro vypracování jejich nového klasifikačního systému.

V této práci kandidátka úspěšně navázala na předchozí studii z téže laboratoře, věnovanou fylogenie některých drakunkuloidních hlistic. Rozsah práce kandidátky je však podstatně širší a počet nově osekanovaných druhů hlistic (úctyhodných 38) výrazně vyšší, což svědčí o její velké píli a značném pracovním úsilí vynaloženém při tomto studiu. Kandidátka projevovala vždy velký zájem o studovanou tematiku, související bezesporu s jejím širším zájmem o zoologii a parazitologii. Rád bych zde vyzvedl zejména její pracovitost a výraznou samostatnost v práci. Prokázala, že se dovede orientovat v příslušné odborné literatuře a problematice, plně zvládla náročné metodiky a při studiu projevila nejen smysl pro preciznost v práci, ale i schopnost interpretovat a dokumentovat získané výsledky. Domnívám se, že svým rozsahem, zpracováním a významem získaných výsledků předložená studie přesahuje běžnou úroveň magisterských prací.

Z uvedeného vyplývá, že kandidátka plně prokázala své schopnosti k vědecké práci a proto plně doporučuji, aby jí po úspěšné obhajobě byla udělena magisterská hodnost.

Moravec
RNDr. František Moravec, DrSc.
Parazitologický ústav BC AV ČR